

ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ

УДК 371.315+378.147+371.322

*І.В. Біцька, В.М. Федорченко, В.С. Осадець, В.М. Галюк,
В.А. Гриб, В.І. Гудивок, О.М. Дмитрук*

ПОГЛИБЛЕНЕ ВИВЧЕННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ТЕМИ ЗАНЯТТЯ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ У НАВЧАННІ

Івано-Франківський національний медичний університет

Проведений аналіз якості засвоєння навчального матеріалу студентами медичного факультету в залежності від глибини вивчення актуальності теми заняття, як мотиваційного компоненту навчальної діяльності студентів. Встановлено що у групах студентів в яких поглиблено вивчалась актуальність теми рівень засвоєння матеріалу та інтерес до теми заняття був вищим.

Ключові слова: актуальність теми, мотивація, навчання студентів.

На даний час існує багато методів і підходів спрямованих на активізацію педагогічного процесу з метою покращення рівня знань студентів, підвищення їх мотивації у навчанні [1]. Однією з них є теорія вільного виховання, яка надає педагогу і учню право на вільну творчу діяльність, як прояв своєї індивідуальності. Але ця система знижує значення принципів системності і послідовності в педагогіці. Останнім часом значний вплив на педагогіку чинить філософія технократизму, що сформулювала течію «технократичної педагогіки». Вона характеризується введенням технічних засобів навчання в педагогічний процес, технологічна орієнтація педагогіки. «Технократична педагогіка» досліджує питання, що пов'язані з плануванням, організацією навчального процесу, розробленням нових методів навчання. Позитивною властивістю цієї течії є те, що вона сприяє активізації пізнавальної діяльності студентів. Організація навчального процесу передбачає методичне проектування практичних занять у вищих медичних навчальних закладах. Проблеми, які вирішує викладач під час проведення практичного заняття, полягають у наступному: встановлення актуальності теми заняття, визначення навчальних цілей, формування системи практичних навичок та професійних вмінь, розвиток творчого мислення і творчих здібностей у студента, створення міждисциплінарної інтеграції теми заняття, створення структурно-

логічної схеми змісту теми, плану та організаційної структури заняття, матеріальне забезпечення заняття, а також рекомендація навчальної, наукової і методичної літератури по темі заняття. Діяльність спонукають потреба і мотив. Компонентами навчальної діяльності є мотиваційний – ставлення до навчання; змістовий – відомі і нові знання, вміння, навички; процесуальний – способи виконання діяльності на різних рівнях складності [2, 3].

Метою дослідження було встановлення значення більш поглибленого вивчення актуальності теми заняття, як мотиваційного компоненту навчальної діяльності студентів.

Матеріал та методи

Першим пунктом в методичному забезпеченні викладання практичного заняття є актуальність теми. Знання, які повинен засвоїти студент на даному етапі є ознайомчими, тобто їх відтворення в повному об'ємі не є обов'язковим. Вивчення актуальності теми заняття має загально-освітню мету, а також є одним з способів мотивації студентів до вивчення теми заняття.

Студентів медичного факультету було розподілено на чотири групи.

Перша група – контрольна, у якій на практичних заняттях розгляду актуальності теми виділялось не більше 3 хвилин, із загального

часу, виділеного на підготовчий етап. За цей час у вигляді окремих тез висвітлювалось про частоту захворювання серед населення, основні історичні етапи розвитку вчення про захворювання, соціально-економічне значення.

Другу групу склали студенти, яким актуальність теми розкривалася у вигляді презентації, в якій ілюстровано відображались частота захворювання, історичні аспекти розвитку, поширення захворювання серед населення в залежності від статі і віку, процент непрацездатності, інвалідності після перенесеного захворювання, демонструвалися пацієнти із даною патологією, етапи оперативного втручання. Презентація займала 10 хвилин із загального часу виділеного на підготовчий етап.

Третя група – це студенти, яким розкриття актуальності теми заняття проводилось як і студентам контрольної групи, але додатково демонструвався тематичний пацієнт. Демонстрація тематичного пацієнта супроводжувалась короткою доповіддю, а саме: паспортні дані, скарги, анамнез захворювання і життя, об'єктивні дані, результати лабораторних і інструментальних методів обстеження, діагноз, проведено лікування, його результати та прогноз. При цьому протягом близько 15 хвилин студенти мають можливість поспілкуватися із пацієнтом, уточнити певні аспекти в розвитку захворювання, ймовірні причини, що привели до захворювання, вплив способу життя на розвиток хвороби і т.д.

Четвертій групі студентів розкриття актуальності теми заняття проводили з допомогою презентації, з наступним обговоренням проблеми по типу діалогу із суб'єктивно-суб'єктивними відносинами між викладачем і студентами. При цьому студенти могли висловлювати своє бачення проблемних моментів в етіопатогенезі захворювання, діагностиці, лікуванні, прогнозі щодо життя і праці в умовах сучасного стану екологічної та соціально-економічної ситуації у країні. Час – 15 хвилин із загального часу, виділеного на підготовчий етап.

Результати та обговорення

Під час проведення основного етапу практичного заняття, під час якого у студентів формуються практичні навички і вміння за темою

заняття, було відмічено різну ступінь зацікавленості студентів у різних групах.

Так студенти першої контрольної групи виявляли низький рівень зацікавленості тематичними хворими, історіями хвороби, суттю практичних навичок і вмінь.

Друга група студентів після перегляду презентації зацікавленість темою заняття виявлялась також на досить низькому рівні, але все ж таки була вищою, ніж у контрольній групі.

Студенти третьої групи, яким поряд із отриманою у вигляді окремих тез інформацією про актуальність теми заняття, демонструвався тематичний хворий, виявляли високий рівень зацікавленості при розгляді основного етапу заняття, і виявляли достатній рівень знань на підсумковому етапі. Це також проявлялось у значній кількості додаткових запитань до пацієнтів, з якими вони працювали на основному етапі практичного заняття, рекомендаціях для оптимізації діагностики і лікування пацієнтів.

Високий рівень зацікавленості виявився і у студентів четвертої групи, яким проводилась презентація, з наступним обговоренням теми. Студенти активно ділилися враженнями і знаннями за темою заняття на етапі формування практичних навичок і вмінь, а також виявляли високу активність під час творчого етапу практичного заняття, виявляючи бажання більш поглиблено вивчати моменти, які не входять в навчальну програму. На підсумковому етапі дана група студентів виявляла найбільш високий рівень знань, і високу ступінь запам'ятовування матеріалу.

Висновки

При розгляді теми практичного заняття необхідно більш широко і поглиблено розглядати актуальність теми заняття, виділивши на це до 15 хвилин підготовчого етапу практичного заняття, так як це підвищує мотивацію у студентів до навчання.

Демонстрація тематичного хворого та перегляд презентації з наступним обговоренням проблеми по типу діалогу між викладачем та студентами, є найбільш ефективними методами розкриття актуальності теми заняття.

**УГЛУБЛЕННОЕ ИЗУЧЕНИЕ АКТУАЛЬНОСТИ
ТЕМЫ ЗАНЯТИЯ, КАК СПОСОБ ПОВЫШЕНИЯ
МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ В ОБУЧЕНИИ**

*И.В. Бицкая, В.М. Федорченко, В.С. Осадец,
В.М. Галюк, В.А. Гриб, В.И. Гудивок, А.М. Дмитрук*

Проведен анализ качества усвоения учебного материала студентами медицинского факультета в зависимости от глубины изучения актуальности темы, как мотивационного компонента учебной деятельности студентов. Установлено, что в группах студентов, в которых углубленно изучалась актуальность темы, уровень освоения материала, а также интерес к теме занятия был выше.

Ключевые слова: актуальность темы, мотивация, обучение студентов.

**PROFOUND STUDY OF THE LESSON'S THEME
TOPICALITY AS THE WAY TO ARISE STUDENTS'
EDUCATIONAL MOTIVATION**

*I.V. Bitska, V.M. Fedorchenko, V.S. Osadets,
V.M. Galyuk, V.A. Hryb, V.I. Hudyvok, O.M. Dmytruk*

Analysis of educational material mastering quality by the students of medical faculty depending on the depth of the lesson's theme topicality study, as motivational component of the educational students' activity, was performed. It was determined, that in the students' groups where the theme topicality was deeply studied, the level of material's mastering and the interest to the lesson's theme was evident.

Key words: theme topicality, motivation, students' education.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шляхи оптимізації навчального процесу на кафедрі акушерства і гінекології факультету післядипломної освіти / А.В. Бойчук, А.Ю. Франчук, В.С. Щадрін [та інш.] // Медична освіта. – 2010. – № 3. – С. 60-66.
2. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі / В.М. Нагаєв. – Київ, 2007. – 229 с.
3. Ніколаєнко С.М. Вища освіта і наука – найважливіші сфери відповідальності громадського суспільства та основа інноваційного розвитку / С.М. Ніколаєнко // Освіта України. – 2005. – № 24. – С. 4-8.

Стаття надійшла 20.03.2012